

Universitätsbibliothek Paderborn

Instructio practica ...

Institutiones Theologiæ Mysticæ, Seu Facilem & practicum modum
Exercitia Spiritualia S.P. Ignatii Loyolæ per octiduum faciendi - item
triduanam recollectionem fructosè instituendi complectens, Et
Sacerdotibus Præcipuè, aut de Sacerdotali Statu suscipiendo
deliberantibus accomodata, Una cum ...

Lohner, Tobias

Dilingæ, 1680

Tetia Dies.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-48834](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-48834)

ne suum negotium; quàm nulli labori parurus fuisset in eorum sa-
 a esse à Deo promovenda &c. Quantò magis ergo hæc eadem tu
 recedendi curare debeas, utpote cui non concessa duntaxat facultas
 us hominum, cognatos hos tuos & filios spirituales alloquendi & ad-
 i, quim loquendi, sed etiam tam copiosa auxilia offeruntur, ut tale
 riorum beneficium majori cum fructu ijsdem exhibere possis. Collo-
 quium ad Christum cum congruis affectibus. Vide Spino-
 m mortuum p. 2. med. 167. fol 419.

Legatur ex lib. 1. de imit. c. 24. & illa præcipuè verba
 de hoc bene perpendantur: disce nunc in modico pati, ut tunc va-
 posius tunc à gravioribus liberari. Hic primò proba, quid possis
 e solo impetere, si nunc tam parùm valeas sustinere? si modò modi-
 ficilia pro tanto passio tam impatientem efficit, quid gehenna tuæ faciet?

Pro tertia Die.

MEDITATIO I.

DE REGNO CHRISTI.

Scopus.

Perfecta Christi Imitatio.

Espera: qui sequitur me, non ambulat in tenebris, sed
 habebit lumen vitæ. Joan. 8.

Punctum I.

Considera I. Parabolam à S. Ignatio in lib. exercitiorum
 propositam de Rege, qui omnes suos subditos ad bellum
 contra hostes evocavit, eâ tamen conditione, ut tempore
 idem belli eodem victu, vestitu, aliisque rebus, quo ipse
 fuerat, utantur, sed in ijsdem laboribus, & vigilijs, &
 ceteris cum eodem persistant, post finitum verò belli
 participes fiant victoriæ & felicitatis, prout laborum
 molestiarum socius quisque extiterit, uti fusiùs in libello
 exercitiorum S. Iguatij legere est.

Considera II. Quid respondere debeant subditi tali Regi;
 non æquissimum sit, ut quisque promptissimo animo ad
 signa convolet, paratissimùmque se ad omnem ejus vo-
 untatem offerat?

Considera III. Quantò promptius tu sub vexillum Chri-
 sti

sti confugere debeas, siue Ducis tui præstantiam & dignitatem; siue hostium, contra quos certandum est, erga te omnium & crudelitatem; siue victoriæ, quam sperare sub tam Duce iustissimè potes, nobilitatem; siue præmij tandem & prædæ, quam ex tali victoria referes, magnitudinem perpendas. Colloquium ad SS. PP. gratulando de tam insigni victoria sub tali Duce obtenta.

Punctum II.

Considera I. Quænam sint potiores militis proprietates nimirum deserere patriam & amicos, indifferentem esse ad omnia loca & officia, paratum esse ad omnia Ducis imperia exequenda, nullâ inopiâ, difficultate, aut periculo tremere contra hostes suos fortiter ac generosè in conspectu Regis sui, & pro ejusdem gloria pugnare.

Considera II. Quàm promptè ac perfectè hæc omnia virtutes hujus sæculi præstent, & quidem tam modico ducis excitati, tam incertâ spe prædæ aut victoriæ allecti, tam firmi ac humilis Ducis exemplo animati.

Considera III. Si isti talia poterant cum tam levibus auxilijs & motivis, quantò facilius tu eadem exequi ac observare possis tam potentis Regis præsentia animatus, auxilijs adjutus, & tantis præmij excitatus. Vide ergo, quomodo hæcenus has condiciones impleveris, aut certe ut ceptis implere velis. Colloquium ad B. V.

Punctum III.

Considera I. Contra quem potissimum hostem militem sub Christi vexillo debeas, nimirum contra te ipsum; id enim ipse Dux tuus indicasse videtur, quando March. ad. dixit: *si quis vult post me venire, abneget semetipsum, & sequatur me.* Vide recte Thomas Aquinas lib. 1. c. 3. ait: *hoc deberet esse negotium nostrum, scilicet se ipsum, & quotidie se ipso fortisorem fieri.* Et 3. c. 53. *si verè velit esse spiritualis, oportet eum remanere tam remotis, quàm propinquis, & à nemine magis carere quàm à se ipso. Si te ipsum perfectè viceris, cetera facilius subjugabis. Perfecta victoria est de semetipso triumphare.*

Considera II. In quo consistat hæc victoria, scilicet in

inde ac bello victi solent, totus secundum arbitrium
victoris, id est, rationis tuæ & Dei vivas, quod præclare ite-
m indicavit Thomas Kemp' l. 3. c. 53. dum in persona
Christi dixit: *Qui semetipsum subiectum tenet, ut sensua-*
rum rationi, & ratio in cunctis obediat mihi, hic verè via-
tor est sui, & Dominus mundi.

Considera III. Quomodo hanc victoriam obtinere possis,
scilicet ijs medijs, quibus victoriæ corporales obtineri ple-
rumque solent, quorum tria sunt potissima. Primum auxi-
lium divinum. Secundum Patrocinium certorum SS. ma-
ximè BB. MARIÆ de Victoria. III. Generosa & constans
voluntatis aggressio & persecutio, quàm multum juvat Ducis
præsentia repræsentata, memoria præmij victoribus promif-
sæ, consideratio infamiæ, servitutis, & crudelitatis incurrendæ
& sustinendæ ab eo, qui hostibus suis in hoc certamine suc-
cubuerit. Vide itaque, quomodo tu hæc media ar-
cipueris, aut certè arripere deinceps velis. Colloquium ad
Christum eligendo eum in Ducem, & Sacramentum militare
semper dicendo.

Legatur ex l. 3. de imit. c. 61. & illa præcipuè verba be-
ne perpendantur. Eia fratres pergamus simul, JESUS erit
nobiscum. Erit adjutor noster, qui est Dux noster & præces-
sor. En Rex noster ingreditur ante nos, qui pugnabit pro
nobis. Sequamur viriliter, nemo metuat terrores, simus
parati fortiter in bello, nec inferamus crimen gloriæ no-
stræ, ut fugiamus à cruce.

Pro tertia Die.

MEDITATIO II.

DE ABNEGATIONE OMNIS AMORIS INORDINATI ERGA RES CREATAS.

Scopus.

Studium dictæ Abnegationis.

Punctum I.

Considera I. Parabolam de homine, qui volens turrim
edificare, non potuit perficere, quam sic S. Lucas c. 14. de-
scribit.

scribit. *Quis enim ex Sobiis volens turrim ædificare non prius sedens computat sumptus, qui necessarii sunt, si volens ad perficiendum, ne posteaquam posuerit fundamentum, non potuerit perficere, omnes, qui vident, incipient blasphe-
re ei, dicentes, Quia hic homo capit ædificare, & non potuit consummare?* Considera ergo primò quàm bene hominem hunc Sacerdotes designentur, utpote, qui vitiis sui obligantur ad perfectionis turrim ædificandam.

Considera II. Quàm præstans sit hæc turris Sacerdotum perfectionis, siue illius altitudinem spectes, quæ merito citur pertingere usque ad cælos; siue firmitatem consideres, quæ tanta est, ut portæ inferi non possint prævalere ad introitum eam; cum enim perfectus homo Deum pro muro suo habet, jure cum S. Davide Pl. 26. exclamare poterit: *si con-
versum me castra, non timebit cor meum;* siue candorem attendas, ob quem rectè turris eburnea dici potest; denique Incolas ejusdem & thesauros perpendas, nec Deum cum gratia & virtutibus, meritisque supernaturalibus quæ in eadem velut tutissimo & dignissimo habitaculo con-
ducuntur.

Considera III. Quantum beneficium tibi à Deo per hoc dotij munus concessum sit, dum per illud tibi tam copiosa media obtulit ad tam præclaram altamque turrim ædificandam, quàmque adeò promptè hæc media arripere, & viribus te ad turrim hanc ædificandam accingere. Colloquium ad SS. PP.

Punctum II.

Considera I. Quodnam sit fundamentum ad ædificationem talis turris necessarium, scilicet omnis amoris innati erga res creatas abnegatio; ita enim Christus sine hujus parabolæ indicasse videtur, dum dixit: *si quis
omnis ex Sobiis, qui non renuntiat omnibus, quæ possidet, non potest meus esse discipulus.*

Considera II. Quàm convenienter hæc abnegatio fundamentum sacerdotalis perfectionis ponatur; cum enim una parte perfectio sacerdotalis in perfecta charitate consistat; ex altera verò parte, ut Thomas K. 1. 2. c. 7. *dilectus tuus talis sit natura, ut alienum non velit ad-*

vere, sed solus velit cor tuum habere, & tanquam Rex in proprio throno sedere, facile patet, non posse Sacerdotem unquam ad perfectionem pervenire, nisi generosè prius omnibus rebus creatis valedicat.

Confidera III. Quomodo tu haec fundamentum hoc posueris, aut ponere certè deinceps velis. Colloquium ad A. Virg.

Punctum III.

Confidera I. Non satis esse ad turrim hanc ædificandam, ut quis fundamentum posuerit, sed insuper requiri, ut sumptus habeat ad perficiendum, id est, media convenientia eligat, & adhibeat, quorum auxilio reliquum perfectionis ædificium super exstruere, atque ad ipsum charitatis apicem perducere possit.

Confidera II. Quæ sint illa media ad hunc finem tantopere necessaria, nimirum auxilij divini humilis imploratio, & V. & SS. Patronorum summa veneratio, serua Deo soli servandi resolutio, profunda, sibi que semper diffidens demissio, & constans denique propositorum executio.

Confidera III. Quàm parùm haecenus tu hos sumptus comparare studueris, & quàm justè ob eorum defectum illudere tibi non modò homines, sed & dæmones potuerint, ut dicere: *hic homo cepit ædificare, & non potuit consummare.* Vide ergo, quomodo deinceps saltem illos parare, atque ad dictum perfectionis ædificium erigendum novo animo te accingere velis. Colloquium ad Christum cum congruis affectibus.

Legatur ex lib. 3. c. 58. & illa præcipuè verba bene perpendantur: si ad hunc apicem scandere gliscis, oportet virriter incipere, & securim ad radicem ponere, ut evellas, & delitans occultam inordinatam inclinationem ad te ipsum, & ad omne privatum & materiale bonum.

Pro tertia Die.

MEDITATIO III.

DE LINGUÆ CUSTODIA.

C c 4

Scopus

Scopus.

Propositum linguæ refrenandæ.

Punctum I.

Considera I. Parabolam de homine, qui iter sammarum menti peragere iussus, equo alicui indomito & feroci le- misit, nec tamen ullum ori illius frenum circumdedit, de per avia & devia abreptus, & in obvios quosque irruens sibi & illis gravissima damna creavit. Considera, inquam, quale de tali homine iudicium ferre alij homines, imo tu ipse de eodem sentires? an non stultissimum iudicium an non indignum commiseratione ob damna, quæ ipse incurrit, dignum verò omnium aliorum, quos stultitia hoc facto suo læsit, odio censes? Quòd si verò & ipse damna sæpius expertus, & ab alijs frequenter, ut tandem quando saperet, frenumque æquo induceret, admonitum & tamen adhuc errorem non emendaret, an non graviter insuper pœnâ supplicioque dignum pronuntiaret?

Considera II. Quàm convenienter per hunc hominem significantur ij, qui linguam suam effrenare negligunt, quis enim nescit, quanta damna & injuriæ Deo, nobis & proximo nostro creentur, si frenum huic equo, id est linguæ circumdare negligamus? ut meritò S. Jacobus c. 3. omnem naturam bestiarum domitam esse à natura humana, linguam autem solam domari vix posse, utpote quietum malum, & plenum veneno mortifero.

Considera III. An non & tu talia damna frequenter ætenus sis expertus, atque adeò justissimas habeas cau- diendi, & sequendi consilium Ecclesiastici c. 4. *Aurum tuum & argentum conflagra, & verbis tuis facito stateram, & non nos ori tuo rector, & attende, ne labaris in lingua tua.* loquium ad SS. PP.

Punctum II.

Considera I. Quòdnam sit illud frenum, quod lingua inducere debes, nimirum firmissimum decretum non loquendi, nisi quando, & quantum necessitas, utilitas, aut charitas exigit, & serius conatus in hoc decreto executioni man-

lo, ut enim frenum duabus partibus constat, ita & hoc spirituale frenum dictis duabus partibus absolvitur.

Considera II. Sicut quondam non sufficit simplex frenum ad equum aliquem continendum, utpote minus ferocem, ideoque aliud mordacius frenum superaddendum est, ita & in lingua domanda, si quondam predicta duæ industriz non sufficiunt, tertiam superaddendam esse, scilicet voluntariam castigationem, quoties in lingua lapsus te adverteris.

Considera III. Quam efficacia sint hæc remedia, & quomodo tu hæc ea adhibueris, aut certe adhibere deinceps velis. Colloquium ad B. V.

Punctum III.

Considera I. Quanta commoda tibi ex tali refrenatione securura sint, nimirum similia ijs, quæ aliquis ab equo bono, beneque refrenato sperare potest, quorum tria sunt potissimum. Primum est, ut iter suum sine gravi molestia pergat. Secundum, ut brevi tempore ad terminum sibi præfixum perveniat. Tertium, ut, si hostis immineat, facilius certiusque illum effugiat.

Considera II. Quam longè præstantius hæc commoda ex refrenatione linguæ sperari possint, nam 1. Quæ gravior in via spiritali molestia, aut quod gravius offendiculum reperitur, quam peccatum? atqui hoc sicut in multiloquio non deest, ita vel maximè abest à linguæ custodia, hinc S. Petrus 1. c. 3. ait: *Qui sult vitam diligere, & dies videre vobis, coerceat linguam suam à malo.* 2. Brevi tempore ad perfectionem, quæ sacerdotis terminus est, pervenit; nam teste S. Jacobo c. 3. *Si quis in sermone non labitur, hic perfectus est vir.* 3. Suorum hostium insidias facilius declinat, quia, teste Salomone Prov. 10. *Qui moderatur labia sua, prudentissimus est,* quid mirum ergo, si faciliè se ab insidijs hostium expediat;

Considera III. Quam efficaciter hæc motiva persuadeant, ut omnem tuum conatum & diligentiam adhibeas in lingua tua refrenanda, quantoque adeò studio deinceps in hanc curam incumbere velis. Colloquium ad Christum.

Legatur ex lib. 1. de imit. c. 10. & illa maximè verba bene

considerentur: vellem me pluries tacuisse, & inter homines non fuisse. Malus usus & negligentia profectus nostri multum facit ad incustodiam oris nostri.

Pro Tertia Die.

MEDITATIO IV.

DE FERVORE IN PERFECTIO-
NIS STUDIO.

Scopus.

Idem fervor excitandus.

punctum I.

Confidera I. Parabolam de Patrefamilias, qui varijs horis exijt conducere Operarios, quam S. Matthæus c. 20. sic describit: *Simile est regnum Calorum homini Patrefamilias qui exijt primo manè conducere Operarios in Vineam suam. Conventionem autem facta cum Operariis ex denario dedit, & misit eos in Vineam suam. Et egressus circa horam tertiam vidit alios stantes in foro otiosos, & dixit illis: Ite & vos in Vineam meam, & quod justum fuerit, dabo vobis. Illi autem abierunt. Iterum autem exijt circa sextam, & nonam horam, & fecit similiter. Circa undecimam serò exijt, & invenit alios stantes, & dicit illis: Quid hic statis in foro otiosi? dicunt ei: quia nemo nos conduxit; dicit illis: Ite & vos in Vineam meam. Cum serò autem factum esset, dicit Dominus Vineæ Procuratori suo: Voca Operarios, & dabo illis mercedem incipiens à novissimis usque ad primos. Qui venissent ergo, qui circa undecimam horam venerant, acceperunt singulos denarios. Venientes autem & primos tractati sunt, quod plus essent accepturi; acceperunt autem ipsi singulos denarios. Et accipientes murmurabant ad Patremfamilias, dicentes: Hi novissimi una hora facti sunt pares illis nobis fecisti, qui portavimus pondus diei & aestus. At ille respondens uni eorum, dixit: Amice, non facio tibi injuriam: nōne ex denario convenisti mecum? Tolle, quod tuum est, & vade: Volo autem, & huic novissimo dare, sicut & tibi. Aut non licet mihi, quod volo, facere?*

an *Oculus tuus nequam est, quia ego bonus sum?* Considera, inquam, quis Scopus à Christo per istam Parabolam intentus, nimirum ut ostenderet, fieri posse, & verò etiam non infrequenter solere, ut ij, qui seriùs ad servitium divinum accedunt, æquale aut etiam majus à DEO præmium accipiant, quàm ij, qui maturiùs accesserunt, & totam ferè vitam in Vineâ Domini consumpserunt.

Considera II. Quàm magnum ex hac doctrina solatium haurire possitis, & tu, & alij tui similes, qui aut seriùs sacerdotium aggressi estis, aut certè non nisi tepidè ejusdem muneris & officia peregistis, quantòsque ad eò animos concipere debeatis, ad priorem negligentiam novo fervore compensandam.

Considera III. Quid tu hæc in parte egeris, & quid deinceps agere velis. Colloquium ad SS. Patronos.

Punctum II.

Considera I. Quo potissimùm medio priores negligentias, & jacturam meritorum compensare possis, nimirum si novo fervore perfectioni consequendæ studeas, ut enim aqua fervens majus spatium occupat, ita & animus fervore Spiritus accensus ad majora semper charitatis perfectionisque spatia seu augmenta se dilatat.

Considera II. In quo potissimùm consistat hic fervor, scilicet in hoc, ut omnium, quæ retrò sunt, oblitus ad anteriora te convertas, & singulari studio ad quotidiana tua opera perfectè obeunda incumbas, quæ quidem perfectio operum in hoc consistit, ut facias ea semper, quæ DEO placent; & eodem modo, quo ipsi placent; & quia ipsi placent.

Considera III. Quos fructus ex tali fervore sperare possis, nimirum illos, quos Thomas Kemp. lib. 1. c. 25. indicavit his verbis: *Si dederis te ad fervorem, invenies magnam pacem, & senties leviolem laborem propter DEI gratiam & virtutis amorem: Homo fervidus & diligens ad omnia est paratus &c.* Unde S. Ignatius in Epist. 2. §. 3. suos ita hortatur: *Fovete semper in sinu cordis vestri fervidum quendam sanctumque fervorem ad quosvis pro virtute exercendos labores, quia rarum aliquid & exiguum facinus sexcentis vulgariùs minutisque antecellit; ad quem enim virtutis*

GRA-

gradum multis annis piger non potest adreperere, ex qua temporis intercapedine diligens mirabiliter solat &c. Vide ergo, quomodo deinceps talem fervorem excitare velis. Colloquium ad B. V.

Punctum III.

Considera I. Quibus medijs hunc in te fervorem promovere, & conservare possis: tria præcipuè conducent. Primum est, ut sæpe consideres charitatem DEI, & beneficia tum generalia, tum particularia per vitam tibi collata, quæ utridem sanè sunt prunæ ad fervorem excitandum. Secundum, ut frequenter animo volvas, quòd hæc unica sit via ad summam felicitatem in hac & altera vita obtinendam. Quæ in finem proderit, tibi imaginari, idem nobis contigit quod homini illi, cui Rex thesaurum suum aperuisset, namque facultatem concessisset, unius diei intervallo, quantum veller, & posset, auferendi. O quam ferventem se hunc iste in tali labore ostenderet; quam nullum momentum tibi sineret, quòd non in auferendis ex thesauro divitiarum sumeret! an non & tu quoque illis Eccl. 15. c. 9. verbis te hortaberis: *quodcumque facere potest manus mea, in hoc opere.* Tertium est, ut oculos convertas ad aulicos, nobiles, mercatores, & similes personas, & consideres, quantum faciant, & patiantur, ut hominis favorem sibi conciliant præmiâque & lucra peritura obtineant; an non enim talium exemplis motus exclamabis: poterunt isti, & isti, & ego non potero?

Considera II. Quàm efficacia, multisque exemplis habitus sint confirmata hæc motiva.

Considera III. Quomodo tu hæctenus ea adhiberis, & certè adhibere deinceps velis. Colloquium ad Christum. Vide Spinolam p. 2. Med. 171. fol. 444.

Legatur ex l. 1. de imit. c. 25. & illa præcipuè verba bene perpendantur: Igitur ad profectum ferveas, quia mercedem laborum tuorum in brevi recipies, nec erit tunc amplius dolor aut timor in finibus tuis. Modicum nunc laborabis, magnam requiem, imò perpetuam lætitiâ in venies.